

تاثیر تمرینهای پاول بر حافظه (کاری و معنایی) کودکان عقب مانده ذهنی آموزش پذیر

وبردر لاین دختر

نفیسه السادات اعجازی^۱، محمد اورکی^۲

^۱دانشگاه پیام نور واحد اسلامشهر، nafiseh.ejazi61@gmail.com

^۲دانشگاه پیام نور واحد اسلامشهر، orakisalamat@gmail.com

چکیده - پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی تمرین های شناختی پاول بر حافظه کودکان عقب مانده ذهنی آموزش پذیر و بردرلاین دختر انجام شد. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر طرح پژوهش از نوع نیمه آزمایشی با پیش آزمون - پس آزمون همراه با گروه کنترل و پیگیری بود. برای انتخاب نمونه آماری به دلیل شیوع کرونا و عدم دسترسی به دانش آموزان از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شد. به این منظور یکی از مراکزی که دختران عقب مانده ذهنی آموزش پذیر و بردرلاین دختر را در شهر تهران تحت پوشش داشت، انتخاب شد. سپس از بین دانش آموزان این مرکز تعداد ۲۴ دانش آموز به صورت تصادفی در دو گروه کنترل و آزمایش قرار گرفتند. برای گردآوری داده ها از آزمون ساعت برای سنجش هوش دانش آموزان؛ از آزمون *n-back* برای سنجش حافظه کاری، از آزمون سیالی کلمات و مقوله های طبقاتی کرمی نوری و همکاران (۱۳۸۷) برای سنجش حافظه معنایی، و از تمرینهای توانبخشی شناختی پاول به عنوان مداخله استفاده شد. گروه آزمایش ۵ جلسه یک ساعته (هر هفته یک جلسه) تحت تمرین های شناختی پاول قرار گرفتند و گروه کنترل هیچ مداخله ای دریافت نکردند. آزمون ها قبل و بعد از اجرای مداخله و همچنین سه ماه پس از درمان از هر دو گروه گرفته شد. نتایج منجر به تایید هر سه فرضیه پژوهش شد. یافته ها نشان دادند که تمرین های شناختی پاول بر حافظه کاری و حافظه معنایی دانش آموزان عقب مانده ذهنی آموزش پذیر و بردرلاین دختر تاثیر معناداری داشتند. بنابراین تمرین های شناختی پاول به عنوان رویکرد درمانی برای بهبود حافظه کودکان دچار اختلال ذهنی مرزی پیشنهاد می شود. لغات کلیدی: تمرین های شناختی پاول، حافظه کاری، حافظه معنایی، اختلال ذهنی مرزی.

و اجتماعی در زندگی روزمره برجسته می کند (سنتگوئدز^۱ و همکاران، ۲۰۲۱). پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی تمرین های شناختی پاول بر حافظه کودکان عقب مانده ذهنی آموزش پذیر و بردرلاین دختر انجام شده است. فصل اول به کلیات پژوهش اختصاص دارد که در پنج بخش سازماندهی شده است. ابتدا مسأله پژوهش مطرح می شود. سپس به بیان اهمیت و ضرورت انجام پژوهش پرداخته می شود. در بخش سوم، اهداف پژوهش بیان می گردد و بخش چهارم به ذکر فرضیه های پژوهش اختصاص دارد. در نهایت تعاریف مفهومی و عملیاتی واژه ها ارائه می گردد.

۱- مقدمه

در چند دهه اخیر استفاده از روش های توان بخشی شناختی برای کمک به بیماران دچار آسیب های شناختی در جهان بسیار گسترش یافته است. توان بخشی شناختی مجموعه ساخت یافته ای از فعالیت های درمانی طراحی شده برای بهبود عملکردهای شناختی فرد است که بر ارزیابی و درک اختلالات مغزی و رفتاری بیمار متکی است. جنبه هایی از شناخت که در کارکرد حافظه سهیم هستند عبارتند از توجه، سرعت پردازش و کارکردهای اجرایی. بنابراین، تلاش های توانبخشی در کودکان دچار آسیب های مغزی تروماتیک لزوماً مستلزم بررسی جامع عصب شناختی است و باید در نظر گرفت که نه تنها به کارکردهای اولیه حافظه بلکه حتی به کارکردهای شناختی کسب و یادآوری موفقیت آمیز اطلاعات کمک کند (زارع و همکاران، ۱۳۹۶). در افراد مبتلا به عملکرد ذهنی مرزی، چندین مطالعه رابطه ای بین وجود نقایص عصبی شناختی، عمدتاً اختلال در بازداری، و شدت عملکرد ذهنی آنها پیدا کرده است که اهمیت عملکرد عصبی شناختی را در توانایی نشان دادن رفتار سازگارانه

¹ Santegoeds